

2301131002040003
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF ARTS (SOCIOLOGY) (SECOND SEMESTER)
POPULATION & SOCIETY

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
  - a. Name of the Examination : **MASTER OF ARTS (SOCIOLOGY) (SECOND SEMESTER)**
  - b. Name of the Subject : **POPULATION & SOCIETY**
  - c. Subject Code No : **2301131002040003**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

English Version

[Max. Marks: 50]

- Q.1** Write answer in short to the following questions. **10**
1. State any two problems connected with census
  2. What is population migration?
  3. Which year is known as 'the great divide year'? Why?
  4. What is Reproductive Age Group?
  5. Which year was started National health policy in India?

- Q.2** In your opinion state the importance of studying population education in India. **13**

OR

Explain the various methods of obtaining demographic statistics in India.
Write a detailed note of defects in it.

- Q.3** Explain the Population structure of Indian society according to Population growth birth rate, death rate and sex ratio. **13**

OR

Define death rate and discuss causes of declining death rate in India.

- Q.4** What is population policy? State its objectives and importance **14**

OR

1. The theory of social capillarity
2. Family planning

*****

Gujarati Version

[Max. Marks: 50]

- Q.1** નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટુકમાં ઉત્તર આપો **10**
1. વસ્તી ગણતરી સાથે જોડાયેલ કોઈ પણ બેસમસ્યાઓ જણાવો.
  2. વસ્તી સ્થળાંતર એટલે શું?
  3. મહા વિભાજક વર્ષ તરીકે કયા વર્ષને ઓળખવામાં આવે છે? શા માટે?
  4. પ્રજનનક્ષમ વયજૂથ એટલે શું?
  5. ભારતમાં રાષ્ટ્રીય સ્વાસ્થ્ય નીતિની શરૂઆત ક્યારે થઈ હતી?

- Q.2** તમારા મતે ભારતમાં વસ્તી શિક્ષણનાં અભ્યાસનું મહત્વ જણાવો. **13**

અથવા

ભારતમાં વસ્તીશાસ્ત્રીય આંકડા મેળવવાની વિવિધ પદ્ધતિઓ જણાવી. તેમાં રહેતી ક્ષતિઓની વિસ્તૃત નોંધ લખો.

- Q.3** વસ્તીવૃદ્ધિ, જન્મદર, મૃત્યુદર અને જાતિપ્રમાણો ધ્યાનમાં લઈ ભારતીય સમાજની વસ્તીવિષયક સંરચના સમજાવો. **13**

અથવા

મૃત્યુદરની વ્યાખ્યા આપી. ભારતમાં ઘટી રહેલા મૃત્યુદરના કારણોની ચર્ચા કરો.

- Q.4** વસ્તીનીતિ એટલે શું? તેના હેતુઓ અને મહત્વ જણાવો. **14**

અથવા

ટુંકનોંધ લખો.

1. સામાજિક કેપિવેરિટીનો સિદ્ધાંત
2. કુટુંબ નિયોજન

7+7=14

*****END*****